

'Waardige zorg' komt niet uit Den Haag, die maken we zelf

Martin Boekholdt,
Hetti Willemse en Tineke
van den Klinkenberg

Met het 'Manifest Waardige Zorg Nederland' wenden een aantal bestuurders zich tot politiek en media om hun onvrede te uiten over de ouderenzorg. Grootste grieven zijn de doorzettende bezuinigingen, een overheid die oproept tot ondernemerschap, maar een beklemmende bureaucratie in stand houdt en die geen heldere keuzes in de ouderenzorg maakt of ze impliciet houdt. Zorgorganisaties hebben het daarom steeds moeilijker hun maatschappelijke functie goed uit te oefenen. Het Manifest legt de oplossingen echter eenzijdig bij de overheid. De vraag is of dat helpt.

Vereniging Het Zonnehuis constateert dat het echt niet van 'Den Haag' zal komen en ook dat er in de sector veel goed gaat. Daarin ligt het aangrijpingspunt om verder te gaan met waardige zorg. Dat kan veel beter worden gecommuniceerd naar cliënten en verwanten en naar de samenleving.

Instellingen kunnen veel ope-

ner worden; verwachtingen en mogelijkheden kunnen beter over het voetlicht worden gebracht; de omgeving kan meer bij de zorg worden betrokken; er kunnen meer ruimte en aandacht voor medewerkers in het primaire proces worden gecreëerd; er kunnen meer arrangementen worden aangeboden met private betalingen; in de gebouwen en hun omgeving kan nog veel verbeteren.

Dat is ook ondernemerschap, maar rondom het primaire proces en niet als retorische uiting in het beleid of als steeds maar verder investeren in schaalgrootte en reorganisaties. Waardige zorg is natuurlijk een kwestie van geld, maar daarnaast vooral een zaak van aandacht voor en (her)organisatie van het primaire proces. Hier ligt de kern van leiderschap in de zorg.

Wend de steven van 'Den Haag' naar de cliënten en maak hen leidend; vind vandaaruit de legitima-

tie en ga dan de strijd aan over de randvoorwaarden in het beleid.

Die zijn redelijk eenvoudig: op korte termijn, zoals het Manifest stelt, een individuele bekostiging van alle langdurige ouderenzorg via vouchers of eigen budgetten. Dat geeft de cliënt de leiding in het contracteren van de zorg, stimuleert ondernemerschap, biedt de opening naar publiek-private oplossingen, vermindert de bureaucratie, maakt een einde aan de zorgkantoren met hun onduidelijke legitimering en plaatst de overheid in een rol die ze zegt te ambiëren, maar tot op heden niet realiseert: die van eindverantwoordelijke op publieke belangen, systeemverantwoordelijke en daarmee regisseur op afstand.

Het moet vanuit en op eigen kracht. Met (zelf)vertrouwen en vanuit de eigen aanwezige professionaliteit en kennis. De politiek volgt dan echt wel.

Waardige zorg is een kwestie van geld, maar vooral een zaak van aandacht voor het primaire proces

Prof. dr. M.G. Boekholdt is directeur van Vereniging Het Zonnehuis. Drs. H.J.T. Willemse en drs. T. van den Klinkenberg schreven voor die vereniging 'Thuis Wezen, gesprekken over Waardige Zorg'.